
ASINS GĀZU ANALĪZE

Asins gāzes palīdz izvērtēt elpošanas funkcijas (ventilācija un oksigenācija) un skābju-sārmu līdzsvaru.

Asins gāzu paraugu var ņemt :

- Arteriālās asinis – NAK, a.radialis, a.femoralis.
- Venozās asinis – NVK, CVK
- Kapilārās asinis – nav informatīvas pie sliktas perfūzijas (VCC, PPH, šoks)

Pēc pētījuma datiem parametru vidējais salīdzinājums neuzrāda būtiskas atšķirības starp arteriālo un kapilāro asins paraugu, izņemot pO₂ un SaO₂.

pH ir negatīva ūdeņraža jonu koncentrācija [H⁺]. **Normāls diapazons ir pH 7,35-7,45**

pH > 7,45 alkaloze

pH < 7,35 acidoze

pH ir proporcionāli HCO₃ .

- Paaugstināts HCO₃ , > pH : metabola alkaloze
- Pazemināts HCO₃ , < pH : metabola acidoze
- Palielināts pCO₂ , < pH : respiratora acidoze
- Samazināts pCO₂ , > pH : respiratora alkaloze

Respiratoras acidozes cēloni:

- Nepietiekoša alveolāra ventilācija
- Elpošanas centra nomākums
- Augšēju elpceļu obstrukcija
- Krūškurvja rigiditāte
- Ventilācijas/perfūzijas disbalanss

Terapijas iespējas:

Uzsākt neinvazīvo elpošanas atbalstu vai koriģēt konvencionālas ventilācijas režīmus (palielināt PIP vai samazināt PEEP. Ja VGV ventilācijas režīms – palielināt Tidal Volume).

Respiratora alkaloze :

pCO₂ < 35 mmHg , pH > 7,45

Respiratoras alkalozes cēloni:

- Pārmērīga ventilācija
- HIE

Terapijas iespējas:

MPV režīmu korekcija (sākumā samazina PIP vai TV , pēc tam RR)

Metabola acidoze

HCO₃<18 mmol/l vai BE -4, pH < 7.35

Metabolas acidozes cēloni:

- Sekundāra laktācidoze, ko izraisa audu hipoksija (piem. hipotensija, sepse)
- Nespēja izdalīt uzkrātās organiskās skābes (OBV pārslodze un nieru nenobriedums)
- Pārmērīgs HCO₃ zudums urīnā vai zarnās. Šajā gadījumā anjonu sprauga ir normāla. Tas bieži sastopams priekšlaikus dzimušiem bērniem.

Terapijas iespējas pie metabolas acidozes :

- Hipovolēmijas korekcija (S.NaCl 0,9% 10 ml/kg, vai papildus ievadīt NaHCO₃ (pie smagas metabolas acidozes, pie normāla pH)

Metabola alkaloze

HCO₃ > 25 mmol/L vai BE + 4,0 , pH > 7,45

Metabolas alkalozes cēloni:

- Hipohlorēmija , ko var izraisīt terapija ar diurētiķiem vai augšējā KZT obstrukcija vai biežas atgrūšanas.

Terapijas iespējas pie metabolas alkalozes :

Pamatacēloņa ārstēšana.

Laikā dzimušu jaundzimušo gāzu rādītāju normas

	pH	BE (mmol/l)	pO ₂ (mmHg)	pCO ₂ (mmHg)
Nabas artērija	7,1-7,38	-9 līdz +1,8	31,7-41	39-73
Naba vēna	7,2- 7,44	7,7 līdz +1,9	30,4-57.2	14-43
Arteriālas gāzes pēc 1 dz.st.	7,35-7,45	+2 līdz -2	50-70	35-50

Mehāniskās ventilācijas mērķi priekšlaikus dzimušiem bērniem

Parametri	Priekšlaikus dzimis bērns	Jaundzimušais ar BPD	Jaundzimušais ar BPD un PPHN
pH (arteriālās)	7,25- 7,35	>7,25	> 7,25
PaO ₂	45-65	45-65	55-75
PaCO ₂ (mmHg) <ul style="list-style-type: none"> • mērķis • 0-72 dzīves st. • > 72 dzīves st.	<ul style="list-style-type: none"> • 45-55 • < 60 • < 65	<ul style="list-style-type: none"> • 45-55 • < 70	<ul style="list-style-type: none"> • 45-60 • < 70
SpO ₂	90-95	92-95	97-98

Izmantotā literatūra

- Respiratory Management of the Preterm Infant: Supporting Evidence-Based Practice at the Bedside Milena Tana, Chiara Tirone, Claudia Aurilia, Alessandra Lio, Angela Paladini, Simona Fattore, Alice Esposito, Davide De Tomaso and Giovanni Vento
- <https://doi.org/10.1016/j.ajem.2012.08.025>
- <https://www.safercare.vic.gov.au/clinical-guidance/neonatal/blood-gas-interpretation-for-neonates>

Darba grupa: Aleksandra Juraša, Elza Salputra, Jekaterina More-Jaroslavceva, Jeļena Liepa, Renāte Vējone, Jeļena Rusakova, Simona Kravcova, Tatjana Titova, Sandija Stanke, Irēna Zahare, Kristīne Rasnača